

federale overheidsdienst
Sociale Zekerheid
www.socialsecurity.fgov.be

De toereikendheid van pensioenen en de budgettaire kosten van de vergrijzing: een aanzet tot discussie bij de gepresenteerde resultaten

Guy Van Camp (FOD Sociale Zekerheid)

- Dekkers, Desmet en De Vil (te verschijnen): The long term adequacy of the Belgian public pension system: an analysis based on the MIDAS model.
- Desmet, De Vil, Festjens, Dekkers (te verschijnen): Impacts de réformes et de scénarios alternatifs sur l'adéquation des pensions: projections réalisées à l'aide du modèle MIDAS.

Verdere aanpak van de presentatie

- Oplijsting van een aantal vragen per onderdeel. Onderdelen die we onderscheiden zijn:
 - Werking van het model
 - De evaluatie-instrumenten
 - De resultaten
 - Eventueel bijkomende output op basis van het model (hetzij inzake toereikendheid, hetzij inzake houdbaarheid)

Vragen bij de werking van het model

- Twee modellen (MIDAS en MALTESE) met eigen dynamiek (transitiekansen). Resultaten van beide modellen worden nu op elkaar afgestemd door aligneringsprocedure te gebruiken.
 - Waarom kan MALTESE niet ingezet worden om te lopen op de MIDAS steekproef? Is alignering dan nog nodig?
 - Is het mogelijk om te aligneren op alle opgesomde discrete variabelen? Hoe garandeer je dat alle proporties gereproduceerd worden? Zo dit niet kan, welke variabelen krijgen dan voorrang?

Vragen bij de werking van het model

- Hoe problematisch is het dat je in MIDAS geen rekening houdt met migratie maar wel aligneert met een model dat gebruik maakt van bevolkingspredicties die wel rekening houden met migratie?
- Welke gedragsveranderingen op de arbeidsmarkt zijn mogelijk in MALTESE en welke in MIDAS?
 - Model voorspelt relatief weinig verandering van gedrag op de arbeidsmarkt?

Vragen bij de werking van het model

- Welke inkomensbedragen worden gesimuleerd?
 - Allemaal of worden bepaalde pensioenbedragen niet gesimuleerd maar geprojecteerd naar de toekomst?
- Voor wie worden toekomstige inkomens gesimuleerd?
 - Voor alle mogelijke individuen in de steekproef of enkel voor een subset.

Vragen bij de evaluatie-instrumenten

- Hoe moeten maatstaven tegen elkaar afgewogen?
 - Wat indien er een verhoging is van de replacement rate en een verhoging van de armoedemaat? Welke van de twee krijgt prioriteit?
- Is inkomens-replacement rate in zijn huidige vorm wel een goed instrument om toereikendheid te meten?
- Is ongelijkheid binnen groepen relevant? Vb. voor gepensioneerden.
- Is een relatieve armoedemaat de beste armoedemaat voor analyses op lange termijn?

Vragen bij de resultaten

- Simulatie toename productiviteit: waarom verslechtert positie invaliden vanaf 2045?
- Simulatie toename productiviteit: parameters voor welvaartsvastheid zijn niet gekoppeld aan de productiviteitsevolutie? Suggesteren resultaten niet dat dit beter wel zou gebeuren?
- Simulatie herwaardering minimumrechten: herwaardering IGO reduceert impact op armoederisico van herwaardering minimumrechten. Impliceert dit niet dat armoedebestrijding beter direct via een systeem van sociale bijstand kan en dat op peil houden van de vervangingsratio's via pensioenreglementering moet verlopen?

Vragen bij de resultaten

- Simulatiekeuzes: Mogelijke opbouw van en toekomstige inkomsten uit vermogen worden niet gemodelleerd. Moeten simulatiescenario's niet beperkt worden tot diegene die (vermoedelijk) een gelijkaardige impact hebben op vermogensopbouw?

Bijkomende output

- Hoeveel productiever zouden we moeten worden om, alle andere elementen constant, de gesimuleerde pensioenrechten te kunnen betalen?
- Hoeveel voltijdse equivalenten zou je nodig hebben om, alle andere elementen constant, de gesimuleerde pensioenrechten te kunnen betalen?
- Hoe evolueert de verhouding van bijdragegerelateerde rechten (bijv. 60% met zelfde loonregel) ten opzichte van werkelijke pensioenlast?
- Hoe zou het armoederisico evolueren indien gezinssamenstelling niet verandert?